

Zemst en Vilvoorde – Sigmaplan Dorent
Programma van Maatregelen

Amsterdam 2016
VUhbs archeologie

I GEMOTIVEERD ADVIES

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van het gefaseerde vooronderzoek, bestaande uit een bureauonderzoek (2016J209), een landschappelijk booronderzoek (2016J210) en een verkennend archeologisch booronderzoek (2016L140).

In het plangebied Sigmaphan Dorent zijn werkzaamheden gepland in het kader van natuurontwikkeling. Hiervoor zal een aantal percelen ten noordwesten van de Daelweg met 10 cm afgeplagd worden (4 ha.) en een aantal percelen ten zuidoosten van dezelfde weg zal met 20 cm afgeplagd worden (5,8 ha.). Verder zullen verspreid over het terrein enkele poelen gegraven worden met een totaal oppervlakte van ca. 6.200 m² en zal bij de westelijke oude meander van de Zenne een deel van de oever verlaagd worden. Voor het plangebied is een gefaseerd archeologisch onderzoek uitgevoerd om een inschatting te maken van de archeologische potentie en kenniswinst. Op basis van het bureauonderzoek konden geen gefundeerde uitspraken gedaan worden omtrent de aan- of afwezigheid van een potentie op kennisvermeerdering. Vervolgens zijn een landschappelijk booronderzoek en een verkennend archeologisch uitgevoerd.

Het landschappelijk booronderzoek heeft aangetoond dat overal in het onderzoeksgebied aan de basis de pleistocene, fluviale afzettingen van de voorloper van de Zenne aanwezig zijn. In het centrale deel van het onderzoeksgebied is een hoger gelegen terrasrest aanwezig. Deze terrasrest heeft een hoge verwachting op het voorkomen van resten van steentijd artefactensites. De pleistocene afzettingen worden afgedekt door de holocene (zwarte) kleien van de Zenne. In het noorden en zuiden van het onderzoeksgebied zijn geulen aanwezig die zich hebben ingesneden in de pleistocene afzettingen en deels zijn opgevuld met veen. Deze geulen hebben een lage verwachting op bewoningsresten. Ook de jongste loop van de Zenne die door het centrale deel van het plangebied loopt heeft zich ingesneden in de pleistocene afzettingen. Vanuit deze jongste loop zijn zandige en leemrijkere (oever)afzettingen afgezet op de zwarte klei.

Enkel voor de poel in het uiterste westen en de drie geplande poeltjes in het oosten van het plangebied geldt dat deze op de pleistocene terrasrestrug liggen en dat de mogelijk aanwezige archeologische resten worden bedreigd door de voorgenomen werkzaamheden. Voor de geplande locaties van deze poelen is dan ook een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd. Bij dit verkennend booronderzoek zijn alleen ter plaatse van poel 7 in het oostelijke deel van het plangebied aanwijzingen gevonden voor de (mogelijke) aanwezigheid van een vuursteen artefactensite *in situ* in de vorm van een gebroken kling en een mogelijk afslag. De resten bevinden zich in de top van de pleistocene afzettingen, op een afgedekte terrasrestrug. Noch over de datering, noch over de aard en omvang van de mogelijke site kan, door de beperkte schaal van dit onderzoek, een duidelijke uitspraak gedaan worden. Op de locaties van de overige drie poelen zijn geen aanwijzingen gevonden voor de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten.

Het gefaseerde vooronderzoek (bureauonderzoek, landschappelijk en verkennend booronderzoek) heeft uitgewezen dat in een deel van het onderzoeksgebied een hoog potentieel op kennisvermeerdering aanwezig is. Het gaat hierbij met name om resten van steentijd artefactensites die zich (kunnen) bevinden op (de flank van) een pleistocene terrasrestrug. Uit latere perioden wordt de kans op de aanwezigheid van bewoningsresten binnen het grootste deel van het plangebied laag geacht. In het natte dal moet echter wel rekening gehouden worden met zogenaamde *off-site* verschijnselen. Hierbij moet gedacht worden aan waterbeheersing (bijv. greppels, dammen, beschoeiingen etc.) en watergebruik (bijv. bruggen, vaartuigen, fuiken etc.).

Binnen het grootste deel van het onderzoeksgebied wordt het archeologisch niveau in de top van de pleistocene afzettingen niet bedreigd door de voorgenomen werkzaamheden. Alleen ter plaatse van de nieuw te graven poelen op de pleistocene terrasrest in het westen en oosten van het plangebied is dit het geval. Bij het verkennend archeologisch booronderzoek zijn ter plaatse van één poel (poel 7; figuur 3.6 van het verslag van het verkennend booronderzoek) aanwijzingen gevonden voor de (mogelijke) aanwezigheid van een steentijd artefactensite. Op basis van de resultaten van het archeologisch onderzoek is besloten om af te zien van het graven van deze poel, waardoor de (mogelijk) aanwezige resten hier niet bedreigd zullen worden. Ter plaatse van de overige poelen zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van archeologische resten die bedreigd worden door de voorgenomen werkzaamheden.

Concluderend kan dan ook gesteld worden dat, door het afvallen van poel 7, dat de (mogelijk) aanwezige resten *in situ* behouden zullen worden en dat geen verdere maatregelen vereist zijn voor de voorgenomen werkzaamheden. Om deze reden wordt geen uitgebreid programma van maatregelen opgesteld. Wel wordt er op gewezen dat de pleistocene terrasrestrug een (zeer) hoog potentieel heeft voor met name steentijd artefactensites. Indien in de toekomst hier werkzaamheden uitgevoerd zullen worden waarbij de top van de pleistocene afzettingen verstoord wordt, dan dient hier alsnog archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS:

Ligging: Zemst/Vilvoorde - Dorent

Coördinaten:

- west:	154094 / 182289
- noord:	154819 / 182831
- oost:	155856 / 183042
- zuid:	155150 - 181835

Projectcodes:

- bureauonderzoek:	2016J209
- landschappelijk booronderzoek:	2016J210
- verkennend booronderzoek:	2016L140

Uitvoerder: VUhs archeologie (OE/ERK/Archeoloog/2015/00004)

Kadastrale gegevens:

Gemeente Zemst

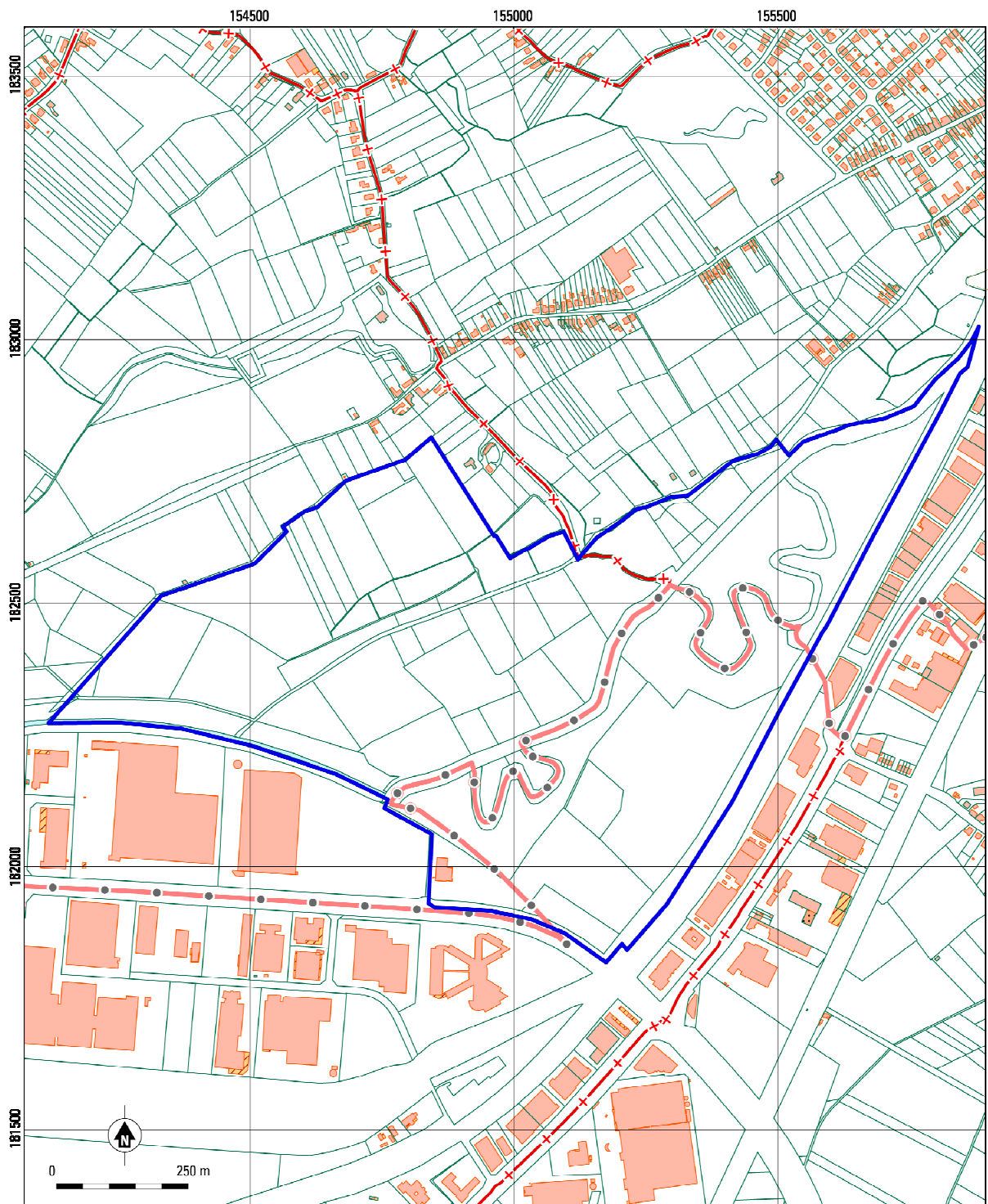
Afdeling 5 sectie D en E

Perceelsnummers: 128A, 129A, 130, 131F, 141, 142, 143, 144, 145A, 146, 147A, 148A, 149A, 150A, 150B, 151, 156B, 157A, 158A, 164E (deel), 164/2, 166B, 166C, 166D, 166E, 169A, 170A, 172B, 173A, 174, 175A, 176, 177, 178, 179, 180B, 181B, 182A, 183B, 183C, 184B, 184D, 184/2, 185C, 186H, 186K, 187G, 187H, 317C, 318C, 318D, 319D, 319E, 320B, 320/2, 312C, 322C, 338C

Gemeente Vilvoorde

Afdeling 3 sectie E

Perceelnummers: 221C, 221D, 221E, 221F, 231/2, 233B, 237, 269B, 272/2B

A

Zemst/Vilvoorde - Sigmaplan Dorent. Het plangebied op de kadasterkaart. Schaal 1:10.000. Bron: CadGIS.

A. Grens plangebied.